

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatro Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

5. de genitore & genito.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

CAP. Secundum. Reprobatio cuiusdam erroris.

NEc assentiendum veritatis aduersariis cōcedentibus Patrem, Filium, & Spiritum sanctum, siue tres personas, esse vnum deum, vnam substantiam: sed negantibus vnum deum siue vnam substantiam esse tres personas: quoniam fides catholica vtrūque prædicat & confitetur. Vnde Aug. i. de Trinit. ait: Rectè ipse Deus Trinitas intelligitur. & libr. 5. de Trinit. Non tres deos, sed vnum deum dicimus esse ipsam præstantissimam Trinitatem. Cap. 6
c. 8

DE TERMINO VTROQUE Generationis.

DISTINCT. Quintæ
CAP. Primum.

Essentia nec est genita, nec generans.

De comparatione generationis ad terminum essentialem abstractū. Pater non genuit essentiam.

Post hæc quæritur vtrum Pater genuit diuinam essentiam, vel diuina essentia genuit Filium, vel essentia genuit essentiam, vel omnino non genuit vel genita est. Dicendum quòd Essentia diuina nec est generans, nec generata, nomine Essentiæ intelligendo naturam quæ est communis tribus personis, & tota in singulis. Ideo non est dicendum quòd Pater genuit diuinam essentiam: quia diuina essentia relatiuè diceretur

ad Patrem. Si autem relatiuū esset, non indicaret essentiam, vt dicit Aug. lib. 5. de Trinit.

- Cap. 7.* Item si Pater esset genitor diuinæ essentia, eadem res sanè seipsam genuisset, quum Pater sit diuina ipsa essentia: quod Aug. negat lib. 1. de Trinit. *Omne quod generatur, relatiuè dicitur ad generans.* Item si Pater est genitor essentia diuine, quum ipse essentia diuina sit, sequitur quòd non genito gignens, sed gignentem genitus causa est vt & sit, & Deus sit: quoniam per diuinam essentiam est, & Deus est. Simili ratione probat Aug. *Cap. 1.* lib. 7. de Trinit. quòd Pater non est sapiens sapientia quam genuit: quia si ea est sapiens, ea est. *Pater non est sapiens sapientia quam genuit.* Quum autem sapere & esse in eo sint idem, sequitur quòd per sapientiam genitam esset Pater. quod insanum esset dicere. Ita ergo si Pater genuit essentiam qua est, essentia quam genuit causa est illi vt sit. Non igitur ipsam qua est essentiam genuit. Sicut ergo non genuit sapientiam qua sapiens est, ita nec essentiam qua est, quia non est in illa simplicitate aliud sapere quam esse, vt dicit August. Et sic patet quòd Pater essentiam non genuit. *Ibid.*

Obiectio.

- Cap. 3.* **H**ic autem aduersari videtur quod ait Aug. lib. 8. de fid. & symb. Deus cum Verbum genuit, id quod ipse est genuit, nec de nihilo nec de aliqua iam facta

conditâque materia, sed de seipso id quod ipse est.

Dilutio.

*Distinctio
non abso-
luti. sed
relati.*

Respondendum, verba illa sic esse intelligenda, Pater de seipso genuit illud quod ipse est, id est Filium, qui est illud quod pater est. Nam quod Pater est, & Filius hoc est: sed non qui Pater est, & Filius hic est.

*CAP. Secundum. Essentia non genuit
Filiū nec essentiam.*

Ita etiam non est dicendum quod diuina essentia genuit Filium. quia quum Filius sit diuina essentia, iam esset Filius res à qua generatur. Et ita eadem res seipsam generaret. Ita etiam dicimus quod essentia non genuit essentiam: quia quum essentia vna res sit, tunc eadem res seipsam genuisset. Relinquitur itaque quod Pater solus genuit Filium.

Obiectio.

Prædictis aduersari videtur quod dicit August. 7. de Trinit. Pater & Filius simul sunt vna sapiētia, quia vna essentia, & sigillatim sapiētia sapientia, sicut essentia essentia. Igitur sapientia sapientiam, & essentia essentiam genuit. Et idem de fid. ad Petrum: Sic Christum Dei Filiū, id est vnam Cap. 1.
Ca. 13.

ex Trinitate personam, Deum verum crede,
 vt diuinitatem eius de natura Patris natam
 esse non dubites. Igitur natura filij est de
 natura Patris. Idem dicit lib. 15. de Trinit.

Dilutio.

Sed hoc ita determinamus, Sapiencia de
 Sapiencia, Substantia de substantia est:
 id est, Filius qui est Sapiencia, qui est
 Substantia, est de Patre, qui est eadem sa-
 pientia & substantia: Et Filius qui est diui-
 nitas, natus est de Patre, qui est natura diui-
 na. Sic intelligendum docet Aug. 7. de Trinit.
Cap. 1. Filius sapientia de Patre sapientia est, sicut
Cap. 7. Filius lumen de Patre lumine, & Deus Fi-
de Tri lius de Deo Patre, vt & singulus sit lumen, &
nita. sapientia, & simul vnum lumen, vnus Deus,
Cap. 3. vna sapientia.

*Aduersus expositionem datam
 obiectio.*

Hilarius 4. de Trinita. Nihil habet Fi-
 lius nisi natum. Quum ergo Filius es-
 sentiam habeat à Patre, videtur quod
 ea sit nata. & lib. 5. Natiuitas Dei non po-
 test eam ex qua profecta est non tenere na-
 turam. Igitur natura Dei & genita est &
 genuit. & idem lib. 9. de Trinit apertius at-
 testatur naturam genuisse, & naturam geni-
 tam, & naturam assumpsisse naturam.

B iiij

Nota

Omne
quod ha-
bet Filius,
nascendo
accepit.

Sed ipse idem 4. de Trinit. dicit: Intelli-
gentia dictorum ex causis est assumen-
da dicendi: quia non sermoni res, sed rei
sermo subiectus est. Hęc ergo verba sic in-
telligi possunt: Nihil habet Filius nisi na-
tum: id est, nihil habet nisi secundum quod
deus est, nisi quod nascendo accepit, & ipse
nascendo Patris in se subsistentem naturam
habuit.

C A P. Quintum. Pater genuit Filium
de sua substantia.

August. libr. de fid. ad Petrum, Pater Cap. 2.
Deus de nullo genitus Deo semel de
sua natura sine initio genuit Filium
Deum sibi æqualem. & eadem qua ipse na-
turaliter æternus est, diuinitate coæternum.
Ecce hic dicit Aug. Filium genitum de na-
tura Patris. Si ergo de natura Patris geni-
tus est Filius, genitus est de natura Filij &
Spiritus sancti: quum trium sit vna natura:
imò esset de natura trium. Idem quoq; Aug. Cap. 2.
libr. 15. de Trinita. exponens illud Apostoli,
Qui eripuit nos de potestate tenebrarum,
& transtulit in regnum Filij charitatis suæ.
Quod dictum est, inquit, Filij charitatis suę,
nihil aliud intelligitur, quàm Filij suidilecti, To. 6.
quàm filij substantiæ suæ. Idem quoque lib. Ca. 44
3. contra Maxim.

Quomodo hæc sint intelligenda.

His verbis præmissis innui videtur quòd diuina substantia Filium genuerit, & quòd Filius sit genitus de substantia Patris, & quòd de Deo est natura coæterna, & quòd Pater id quod ipse est genuit. Id autem quod ipse est, diuina essentia est: & ita putari potest diuinam essentiam genuisse. Sed hæc verba in eo sensu sunt accipienda, Natura coæterna de Deo est: id est, Filius coæternus Patri de Patre est: est enim eadem cum eo natura. Quem sensum confirmat Aug. ibidem subiiciens: Non est aliud Filius quàm illud de quo est, id est vnus eiusdemq; substantiæ est. Hunc sensum apertius explicat in eodem lib. cõtra Maxim. Trinitas hæc vnus eiusdemq; substantiæ, quia non de aliqua materia vel de nihilo est Filius, sed de quo est genitus. Et sic Filius dicitur esse de substantia Patris, quia est eiusdem substantiæ. Similiter Spiritus sanctus de substantia vtriusque, quia est eiusdem substantiæ cum illis, &c.

CAP. Quartũ. *Nec Filius nec Spiritus sanctus est de nihilo sed de aliquo, non tamen de materia.*

Hilarius lib. 12. de Trinit. ait: Vnigenitus Deus quum natus sit, Patrẽ testatur authorem: quum ex manante natus est, non est natus ex nihilo.

Similiter & Spiritus sanctus non est dicendus ex nihilo procedere: quia eiusdem substantiæ cum filio. Ex quo sensu accipiendum est illud, Pater genuit id quod ipse est, id est Filium, qui est id quod Pater. Et hoc ita esse intelligendum aperit Aug. i. lib. cōtra Maxim. Hoc genuit Pater quod est: alioquin non est verus Filius, si quod est Pater, non est Filius. Item substantia Dei genuit Filium, id est Pater substantia genuit Filium, qui est eadem substantia, & eiusdem substantiæ. Ita intelligendum docet Aug. contra Maxim. Sicut dicis, Spiritus spiritum genuit, ita dic Spiritus eiusdem naturæ vel substantiæ spiritum genuit. similiter, Filius natus est de substantia Patris, vel Pater genuit Filium de sua natura siue essentia, id est de se, natura & essentia genuit Filium eiusdem substantiæ & naturæ. Similiter expone id, Filius substantiæ Patris, id est Filius qui est substantia. Et hic sensus adiuuatur ex verbis Aug. dicentis tres personas eiusdem essentia. Constat autem quòd tres personas ex eadem Essentia non dicimus, *Lib. 5. de Tri.* quasi aliud ibi sit quod essentia est, aliud quod persona.

*Persona
non est ex
essentia.*

His verbis ostenditur non esse dicendum personam esse ex essentia, nisi ex sensu prædicto. qui sensus cōfirmatur lib. 15. de Trini. ex Aug. dicente: Sicut nostra scientia sciētiæ

Dei fit, & nostrum verbum quod nascitur de nostra sciētia dissimile est illi verbo Dei quod natum est de Patris essentia. Tale est autem ac si dicerem, de Patris sciētia, de Patris sapientia, vel quod expressius est, de Patre essentia, de Patre scientia, de Patre sapientia. Ex hoc itaque intellectu, Verbum Dei patris vnigenitus filius per omnia Patris similis & equalis dicitur: quia hoc omnino quod Pater, non tamen Pater: quia iste filius, ille Pater. Inde solum vnigenitus Dei dicitur natura filius, quia eandē (inquit Hilar. i. de Trinit.) naturam quam ille qui genuit habet.

Filius similis Patri, ac proinde solus dicitur natura productus. De generationis modo siue de comparatione actus

DE POTENTIA generantis.

D I S T I N C T. Sextæ CAP. primum.

Pater nec voluntate nec necessitate genuit Filium.

quorundā ad potentiam.

Præterea quæri solet vtrum Pater genuerit filium voluntate an necessitate. De hoc Orosius ad Aug. Volūtatē Patris genuit filium, vel necessitate: sed nec voluntate nec necessitate, quia necessitas in Deo non est. Præire voluntas sapientiā non potuit. Quocirca ridenda est dialectica Eunomij (ait Aug. 15. de Trinit.) qui cū non potuisset intelligere, nec voluisset credere

To. 4.
in dia
logo
65.
quest.
q. 47.
cap. 20

b. 5.
Tri.